ФІНАНСИ ТА ІНВЕСТИЦІЇ

УДК 330.322.16+338.434 (477)

Зиза О. О., Донецький національний університет економіки і торгівлі **канд. екон. наук** імені Михайла Туган-Барановського,

м. Кривий Ріг, Україна,

e-mail: ziza@donnuet.edu.ua

Воробйова Ю. М., студентка

e-mail: vorobiova@donnuet.edu.ua

ТЕНДЕНЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

UDC 330.322.16+338.434 (477)

Zyza O. O., PhD in Economic sciences, Donetsk National University of Economics and Trade named after Mykhailo Tugan-Baranovsky,

Kryvyi Rih, Ukraine,

e-mail: ziza@donnuet.edu.ua

e-mail: vorobiova@donnuet.edu.ua

Vorobiova Yu. M., Student

INVESTMENT PROJECTS REALISATION TENDENCIES IN AGRICULTURE OF UKRAINE

Мета. Дослідження тенденцій реалізації інвестиційних проектів в сільськогосподарській галузі України. Виявлення основних проблем, які впливають на обсяг інвестицій, а також пошук шляхів їх вирішення.

Методи. Статистичний метод було використано у аналізі динаміки реалізованих інвестиційних проектів за територіальним принципом та напрямком діяльності. Метод індукції та дедукції було застосовано при дослідженні сучасних особливостей аграрного сектору України. Аналітичний метод було застосовано при аналізі динаміки капітальних інвестицій в Україні (за галузями).

Результати. Важливо визначити основні проблеми, які впливають на обсяги інвестицій, а також знайти шляхи їх вирішення. Інвестиції є основним джерелом в умовах розвитку економіки. Що стосується такої нестабільної фінансової системи у вітчизняній економіці, то іноземний досвід інвестування має велику актуальність. Деякі його особливості мають бути реалізовані в Україні. Саме тому виявлено, що в українській економіці спостерігається позитивна динаміка капітальних інвестицій, особливо у сільському господарстві, а також у суміжних галузях. Вплив інвестиційних проектів на українське сільське господарство в 2016–2017 роках має позитивну динаміку, збільшилась частка вирощування та переробки, а більшість об'єктів агропромислового комплексу були побудовані або реконструйовані. Було виявлено, що інвестиційні проекти спрямовані головним чином на збільшення кількості овочів та фруктів, зберігання та переробки зерна та насіння. Пропонується застосувати низку заходів для подолання певних негативних явищ у сільському господарстві України та реалізації подальших інвестиційних проектів. Серед них виділяються такі: держава повинна здійснювати більш цілеспрямовану бюджетну, податкову та монетарну політику, здійснювати земельну реформу та стабілізувати її законодавчу базу — основні чинники активізації залучення іноземних інвестицій,

© О. О. Зиза, Ю. М. Воробйова, 2018

економічно обгрунтувати та визначати пріоритети розвитку агропромислового комплексу. Необхідно залучати інвестиції в аграрний сектор за рахунок усіх можливих джерел — власних коштів, залучених коштів, коштів державного та місцевих бюджетів. Також має бути запроваджена система комерційних банків пільгового рефінансування для надання їм пільгових кредитів для реалізації інноваційних та інвестиційних проектів у сфері агробізнесу. Актуальною проблемою є створення взаємних інвестиційних фондів для реалізації великих інвестиційних проектів у сільському господарстві та розширення форм кредитування інвестиційних проектів через лізинг, факторинг та інші операції тощо.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційні проекти, аграрний сектор, стратегія розвитку.

Постановка проблеми. Сільське господарство на сьогодні ε однією із найперспективніших галузей для інвестування. Оскільки обсяг інвестицій в дану галузь ε визначальним для підтримання і підвищення конкурентних переваг на міжнародному ринку в умовах ε вроінтеграції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інвестиційні процеси, які відбуваються в Україні та в інших країнах, привертають увагу як вітчизняних, так і зарубіжних вчених-економістів. Найпильнішої уваги громадськості й практиків заслуговують такі закордонні дослідники інвестування, як Г. Бірман, С. Шмідт, Л. Дж. Гітман, М. Д. Джонк, В. Бернс, С. Б. Баронес та ін., а серед вітчизняних науковців вагомий внесок в активізацію інвестиційного процесу внесли — В. Г. Андрійчук, І. О. Бланк, Д. Білик, М. І. Кисіль, М. Ю. Коденська, П. Т. Саблук, Г. М. Підлісецький, В. К. Савчук, В. Шеремет та ін. Проте далеко не всі питання цієї сфери вирішенні до кінця, особливо — на регіональному рівні.

Мета статі — ϵ дослідження стану освоєння інвестиційних проектів на сільськогосподарських підприємствах України, виявлення основних проблем, які впливають на обсяг інвестицій, а також пошук шляхів їх вирішення.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі стан реалізації інвестиційних проектів на сільськогосподарських підприємствах значною часткою залежить від ролі та місця України на світовому ринку. До того ж, інвестиції в цю сферу формуються під впливом різноманітних природно-кліматичних, економічних, фінансових, соціальних та інших особливостей галузі.

Відповідно до Закону України від 18.09.91 № 1560-XII (1560–12) «Про інвестиційну діяльність» інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, у результаті якої створюється прибуток (доход) або досягається соціальний ефект.

Такими цінностями можуть бути [9]:

- 1. Кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери;
- 2. Рухоме та нерухоме майно (будинки, споруди, устаткування та інші матеріальні цінності);
- 3. Майнові права, що випливають з авторського права, досвід та інші інтелектуальні цінності;
- 4. Сукупність технічних, технологічних, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, навиків та виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виду виробництва, але не запатентованих (»ноу-хау»);
- 5. Права користування землею, водою, ресурсами, будинками, спорудами, обладнанням, а також інші майнові права;
  - 6. Інші цінності.

ВІСНИК Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

Державне регулювання інвестиційної діяльності відбувається як на рівні підприємницьких, національних (внутрішніх), так і на рівні зовнішніх (іноземних) інвестицій. Реалізація інвестиційних проектів у сільському господарстві України процес, що відбувається порівняно недавно, тому світовий досвід є досить актуальним.

В даному контексті є доцільним розглянути окремі аспекти здійснення інвестиційної політики у США, Великобританії, Німеччині, Франції та Японії. Це шість країн, економічні стратегії розвитку інвестиційної діяльності яких, могли б у майбутньому послужити наочним прикладом для економіки України (таб. 1) [4, с. 39].

Таблиця 1 — Характеристика інвестиційної політики розвинених країн (сформовано авторами згідно [3,4])

Країни	Характеристика			
США	Країна з розвиненою економікою і високим рівнем законодавчої систе			
	В США хороший інвестиційний клімат. На даний момент ця країна			
	знаходиться на першому місці за обсягами влиття інвестицій в економіку			
	країни. Уряд країни добре усвідомлює важливість іноземних інвестиції			
	як для окремих штатів так і країни в цілому. Уряд забезпечує самостійність			
	штатам і місцевим органам влади не тільки в економічному розвитку свого			
	регіону, а й підтримці власної справи, а також в експорті товарів та послуг.			
Великобританія	Англія спрямована в першу чергу на захист прав власників капіталу і			
	на забезпечення найбільш безперешкодного та швидкого накопичення			
	капіталу в інтересах власників капіталу і, в кінцевому рахунку, на розвиток			
	виробництва і зростання споживання.			
Німеччина	Регулювання інвестиційної діяльності країни спрямоване в першу чергу			
	інвестиційним компаніям. За законами країни інвестиційними компаніями			
	являються кредитні установи, які підпорядковуються всім законодавчим			
	нормам.			
Франція	У Франції, як і в інших країнах, не існує єдиного спеціального закону			
	регулювання іноземних інвестицій. Незважаючи на це, в країні діє			
	система «попереднього повідомлення влади про наміри продовження			
	термінів апробації», який поширюється головним чином на інвест			
	країн, які не є членами Європейського союзу, у разі участі їх в діяльності			
	французької компанії. В законодавстві країни існує чітке розмежування			
	між прямими та іншими інвестиціями.			
Японія	Акцентом інвестиційної політики є реалізація державної політики			
	фінансування проектів. Інвестиційна політика Японії будується на			
	партнерстві між державою і приватним інвестором. Держава повністю			
	контролює банківської сфери і самостійно мобілізує заощадження			
	населення, надаючи ці кошти на пільгових умовах корпораціям в обмін			
	на співпрацю і неухильне дотримання прийнятих на себе зобов'язань.			
	Інвестиції розподіляються по приватним фірмам в залежності від потреб.			
	Перевагою моделі ϵ можливість мобілізації істотних коштів на ефективні			
	інвестиції.			

Основними методами регулювання інвестиційної діяльності в таких країнах, як Великобританія, Франція, Німеччина і Японія виступають [5]:

- регулювання (підтримка або обмеження) загального обсягу капіталовкладень (це головний метод управління інвестиційним процесом, який здійснюється через політику позичкового відсотка, грошову, податкову і амортизаційну політики);
- вибіркове стимулювання капіталовкладень в певні підприємства, галузі та сфери діяльності через кредитні та податкові пільги, наприклад, за допомогою інвестиційного кредиту;

— пряме адміністративне втручання в інвестиційний процес з метою введення або виведення певних виробничих потужностей шляхом узгодження планів і дій найбільших корпорацій.

У розвинених країнах в якості регулюючого інструменту виступають також державні інвестиційні замовлення, до яких уряди цих країн вдаються в наступних випадках:

- виявляються розбіжності між інтересами компаній, приватного капіталу та загальнодержавними інтересами;
- підприємці і власники капіталу не дуже зацікавлені економічно у вирішенні загальнодержавних проблем;
- уряд або місцеві органи влади самі бачать необхідність у періоди криз і спадів підтримати зайнятість окремих фірм і корпорацій;
- нейтралізація економічних і негативних соціальних наслідків ринкових відносин в інвестиційній сфері;
- формування пріоритетності інвестиційних вкладень з точки зору загальнодержавних або регіональних інтересів;
- ліквідація дефіцитів необхідних матеріалів і готової продукції, що виникають від кон'юнктурних ринкових перекосів;
  - запобігання невиконання зовнішньоекономічних державних зобов'язань.

Розумна політика стимулювання діяльності інвесторів, забезпечення їм гарантій мінімізації ризиків та інші заходи підтримки даної діяльності, а також наявність необхідної інфраструктури, яка буде сприяти залученню існуючих фінансових засобів в інноваційну сферу, необхідні в умовах переходу до інноваційного типу економічного розвитку Україні. Наприклад, у США Україна могла б запозичити сувору налагоджену систему контролю інвестиційної діяльності; у Японії — розбірливість в потенційних інвесторах, їх можливостях; у Франції — політику зниження ризику вкладених в інвестиційні фонди грошових коштів; у Великобританії — ефективність пільгової політики для інвесторів; у Німеччині — систему попереднього повідомлення влади і так далі. Все це дозволило б нашій державі найуспішніше влитися в систему світового господарства і зайняти своє місце серед експортно-імпортного обороту в світі, розширити можливості реалізації інноваційних проектів, розширити сфери інноваційної партнерської діяльності [7].

На сучасному етапі інвестиційна діяльність в Україні здійснюється двома шляхами [9]:

- реалізація інвестиційних проектів безпосередньо на об'єктах промисловості і сільського господарства;
- спрямування інвестицій у розвиток ринкової інфраструктури, зокрема, у сфери, що забезпечують надання інвестиційних, банківських, кредитних, страхових, рекламних, інформаційно-технологічних та інших послуг.

Розглянемо динаміку капітальних інвестицій за видами економічної діяльності в Україні за період 2014–2016 років (табл. 2).

В табл. 2 можна спостерігати, що в загальному інвестиції в економіку України збільшувалися. Позитивним для сільськогосподарського сектору ϵ те, що питома частка у загальних інвестиціях у цей сектор в останні роки також постійно зростала (від 8 % до майже 14 %). Не менш важливим ϵ також нехай і не постійне, але зростання питомої ваги у вітчизняних капітальних інвестиціях транспорту та складського господарства і оптової та роздрібної торгівлі. Оскільки ці види економічної діяльності тісно пов'язані із транспортуванням, зберіганням та збутом сільськогосподарської продукції, а отже і забезпеченням попиту на неї.

Таблиця 2 — Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності в Україні за період 2014–2016 рр. (сформовано авторами згідно [6])

Капітальні інвестиції за видами економічної	Усього одиниць		
діяльності	2014 рік	2015 рік	2016 рік
Капітальні інвестиції загалом по Україні, млн. грн.	219419,9	273116,4	359216,1
Сільське господарство, млн. грн.	18388,1	29309,7	49660,0
Питома частка інвестицій, %	8,4	10,7	13,8
Промисловість, млн. грн.	86242,0	87656	117753,6
Питома частка інвестицій, %	39,3	32,1	32,8
Будівництво, млн. грн.	36056,7	43463,7	44444
Питома частка інвестицій, %	16,4	15,9	12,4
Транспорт, складське господарство, поштова та	15498,2	18704	25107,8
кур'єрська діяльність, млн. грн.			
Питома частка інвестицій, %	7,1	6,8	7,0
Оптова та роздрібна торгівля, млн. грн.	20715,7	20662,9	29956,8
Питома частка інвестицій, %	9,4	7,6	8,3

Незважаючи на вищезазначені позитивні тенденції, розвиток інвестиційних процесів АПК в Україні стикається з такими проблемами [1]:

- 1) низький рівень забезпечення сільськогосподарською технікою;
- 2) недостатній сучасний рівень агротехнологій, що не забезпечує одержання екологічно безпечних та економічно ефективних результатів сільськогосподарської діяльності;
  - 3) значний рівень розораності й деградації сільськогосподарських земель;
- 4) відсутність державної підтримки системи селекції у тваринництві та птахівництві, а також залежність від імпорту племінних (генетичних) ресурсів;
  - 5) недостатність наукового забезпечення діяльності окремих галузей АПК;
- 6) висока енерговитратність і залежність сільського сподарського виробництва від імпортних паливно-енергетичних ресурсів;
- 7) відсутність спеціалізованої фінансово-кредитної інфраструктури, орієнтованої на обслуговування сільськогосподарського виробництва;
  - 8) несприятливі інвестиційні умови для розвитку аграрної сфери;
- 9) недостатній рівень упровадження досягнень науково-технічного прогресу, поширення прогресивних технологій.

Для того щоб, інвестиції в сферу АПК в Україні продовжували з кожним роком збільшуватися, необхідно розробити ефективну стратегію для його подальшого розвитку. Так стратегія розвитку аграрного сектора України на період до 2020 р. спрямована на формування ефективного, ресурсозберігаючого, еколого-безпечного, соціально-спрямованого, наукоємного сектора економіки, здатного задовольнити потреби внутрішнього ринку та забезпечити провідні позиції на світовому ринку сільськогосподарської продукції та продовольства [9, с. 178].

Станом на 2016 рік в сільському господарстві України загалом реалізувалося 330 інвестиційних проектів загальною вартістю майже 29,2 млрд. грн.. Вже у 2017 році їхня кількість збільшилася до 474 загальною вартістю майже 41,3 млрд. грн..

Серед областей найбільша кількість інвестпроектів у 2016–2017 роках реалізується у:

Вінницькій області — у 2016 році 45 од., а у 2017 році — 48 од.

Полтавській області — у 2016 році 27 од., а у 2017 році — 69 од.

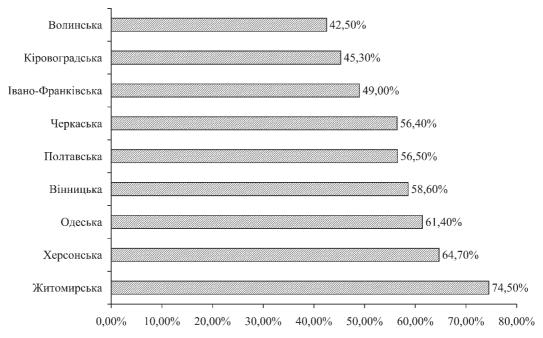
Черкаській області — у 2016 році 27 од., а у 2017 році — 41 од.

Львівській області — у 2016 році 26 од., а у 2017 році — 64 од.

Чернівецькій областях області — у 2016 році 26 од., а у 2017 році — 43 од.

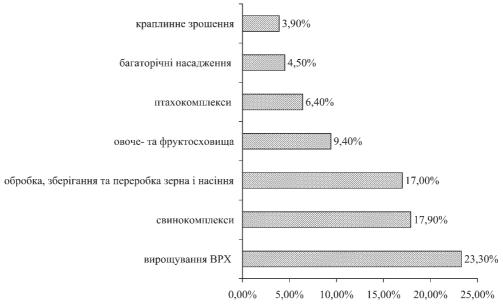
Лідерами у залученні інвестицій є наступні області: Вінницька — загальна вартість інвестпроектів складає майже 10,9 млрд. грн., Одеська — 4,2 млрд. грн., Херсонська — 2,6 млрд. грн., Сумська — 2,3 млрд. гривень. Із загального обсягу залучених інвестицій освоєно 14,2 млрд. грн. (48,8 %).

Найбільше освоєно інвестицій у наступних областях (рис. 1): Житомирській — 74,5 %, Херсонській — 64,7 %, Одеській — 61,4 %, Вінницькій — 58,6 %, Полтавській — 56,5 %, Черкаській — 56,4 %, Івано-Франківській — 49,0 %, Кіровоградській — 45,3 %, Волинській — 42,5 %.

Рисунок 1 — Частки освоєних інвестиційних проектів за 2016 рік (сформовано авторами згідно [2,5,6])

Порівняємо кількість проектів у 2016 (рис. 2) і 2017 роках, які реалізувалися і реалізуються за такими напрямками [10]:

Рисунок 2 — Напрямки реалізації інвестиційних проектів за 2016 рік (сформовано авторами згідно [2,5,6])

ВІСНИК Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

- вирощування великої рогатої худоби 77 од. (23,3 %), в тому числі, на молоко 65 од. (19,7 %) та м'ясо 12 од. (3,6 %) у 2016 році, у 2017 році 112 од. (23,6 %)
  - свинокомплекси 59 од. (17,9 %) у 2016 році, у 2017 59 од. (12,4 %);
- обробка, зберігання та переробка зерна і насіння 56 од. (17,0 %) у 2016 році, у 2017 році 88 од. (18,6 %);
- овоче- та фруктосховища 31 од. (9,4 %) у 2016 році, у 2017 році 58 од. (12,2 %);
  - птахокомплекси 21 од. (6,4 %), у 2017 році 27 од. (5,7 %);
  - багаторічні насадження 15 од. (4,5 %), у 2016 році, у 2017 році 20 од. (4,2 %);
  - краплинне зрошення 13 од. (3,9 %) у 2016 році, у 2017 році 14 од. (3 %).

Можна спостерігати, що вплив інвестиційних проектів на сільське господарство України у 2016–2017 роки має позитивну динаміку, збільшилась частка вирощування та переробки продукції, більшість об'єктів АПК було збудовано або реконструювано. Важливо, що збільшилася кількість овоче- та фруктосховищ і об'єктів обробки, зберігання та переробки зерна і насіння. Адже це дозволяє подовжувати термін споживання якісної продукції.

Для подальшого заохочення інвестицій в сферу АПК, на нашу думку, слід врахувати рекомендації О. О. Коця, Х. І. Пістуна та Ю. О. Лупенка, В. Я. Месель-Веселяка. А саме [1,9]:

- державі ефективніше проводити цілеспрямовану бюджетну, податкову та грошово-кредитну політику;
- провести земельну реформу та стабілізувати її законодавчу базу основні чинники активізації залучення іноземних інвестицій;
  - економічно обґрунтувати і визначити пріоритети в розвитку АПК;
- залучення інвестицій в аграрний сектор здійснювати за рахунок усіх можливих джерел власних коштів, залучених коштів, коштів державного та місцевих бюджетів;
- запровадити систему пільгового рефінансування комерційних банків за надання ними пільгових кредитів для реалізації інноваційно-інвестиційних проектів у сфері агробізнесу;
- створити пайові інвестиційні фонди для реалізації великих інвестиційних проектів у сільському господарстві;
- розширити форми кредитування інвестиційних проектів здійсненням лізингових, факторингових та інших операцій;
- створити економічні та правові засади для ширшого залучення іноземних інвестицій, орієнтованих на новітні технології;
- послабити податкове навантаження на сільськогосподарських товаровиробників і впровадити податкові стимули для інвестиційної діяльності.

Висновки: Сучасні тенденції реалізації інвестиційних проектів в сільському господарстві мають позитивну динаміку, але існують і негативні умови, які заважають привабленню інвестиції в цю сферу (політична ситуація, податкове регулювання та інше). Подолання цих умов в майбутньому дозволить підтримувати високу конкурентоспроможність українського виробника сільськогосподарської продукції на світовому ринку.

Список використаних джерел /References

1. Дослідження перспектив розвитку інвестиційної привабливості України / О. О. Коць, Х. І. Пістун // Економіка, фінанси, право. — Київ : Ессе, 2015. — № 6. — С. 22–25.

- Kots, O. O., Pistun, Kh. I. (2015). *Doslidzhennia perspektyv rozvytku investytsiinoi pryvablyvosti Ukrainy* [Development prospects research of Ukraine investment attractiveness]. *Ekonomika, finansy, pravo* [Economy, Finance, Law]. Kyiv, Esse Publ., no. 6, pp. 22–25.
- 2. Інвестиційний портал. Торгово-промислова палата України [Електронний ресурс]. Режим доступа: http://invest.ucci.org.ua/ua/proposal/project.

Investytsiinyi portal. Torhovo promyslova palata Ukrainy [Investment Portal.Commerce Chamber of Ukraine]. Available at : http://invest.ucci.org.ua/ua/proposal/project.

- 3. Інвестиційний розвиток сільського господарства України / Б. А. Дадашев // Агроінком. 2013. № 4–6. С. 43–46. Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/ UJRN/agroincom 2013 4-6 12.
- Dadashev, B. A. (2013). *Investytsiinyi rozvytok silskoho hospodarstva Ukrainy* [Investment development of agriculture in Ukraine]. *Ahroinkom*, no. 4–6, pp. 43–46. Available at : http://nbuv.gov.ua/UJRN/agroincom_2013_4-6_12.
- 4. Гоцуляк, Л. В. Інвестиційна політика розвинених країн в умовах становлення інноваційної економіки / Л. В. Гоцуляк // Ефективна економіка. 2014. № 9.
- Hotsuliak, L. V. (2014). *Investytsiina polityka rozvynenykh krain v umovakh stanovlennia innovatsiinoi ekonomiky* [Investment policy of developed countries in innovative economy formation conditions]. *Efektyvna ekonomika* [Effective Economy], no. 9.
- 5. Мальков, Э. Д. Особенности регулирования иностранных инвестиций в отдельных зарубежных странах // Перспектива, 2012. № 3. С. 39 41.
- Malkov, E. D. (2012). Osobennosti regulirovaniya inostrannykh investitsiy v otdel 'nykh zarubezhnykh stranakh [Features of foreign investment regulation in some foreign countries]. Perspektiva [Prospect], no. 3, pp. 39–41.
- 6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua

The official site of the State statistics committee of Ukraine. Available at : http://www.ukrstat.gov.ua.

- 7. Пріоритети інвестиційної політики в контексті модернізації економіки України / А. П. Павлюк, Д. С. Покришка,, О. О. Молдован, Д. В. Ляпін [та ін.] ; [за ред. Я. А. Жаліла]. К.: НІСД, 2013. 80 с.
- Pavliuk, A. P., Pokryshka, D. S., Moldovan, O. O. (2013). *Priorytety investytsiinoi polityky v konteksti modernizatsii ekonomiky Ukrainy* [The innovation policy priorities in the context of Ukraine economy modernization]. Kyiv, NISD Publ., 80 p.
- 8. Сучасний стан та ефективність залучення інвестицій в аграрний сектор економіки / Ф. Міколяш, О. Романів, В. Бондарчук // Вісник Львівського національного аграрного університету. Сер: Економіка АПК. 2013. № 20 (1). С. 31–37. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnau_econ_2013_20 %281 %29_7
- Mikoliash, F., Romaniv, O., Bondarchuk V. (2013). Suchasnyi stan ta efektyvnist zaluchennia investytsii v ahrarnyi sektor ekonomiky [The current state and efficiency of attracting investments into the economy agrarian sector]. Visnyk Lvivskoho natsionalnoho ahrarnoho universytetu.Ser: Ekonomika APK [Bulletin of Lviv National Agrarian University.Series: Economy of AIC], no. 20 (1), pp. 31–37. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnau econ 2013 20 %281 %29 7.
- 9. Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 року / [за ред. Ю. О. Лупенка, В. Я. Месель-Веселяка]. [2-е вид., перероб. і допов.]. К. : ННЦ ІАЕ, 2012. 218 с.

Lupenko, Yu.O., Mesel-Veseliak, V. Ya. (2012). *Stratehichni napriamy rozvytku silskoho hospodarstva Ukrainy na period do 2020 roku* [Strategic directions of Ukraine agriculture development for the period till 2020]. Kuiv, NNTs IAE Publ., 218 p.

ВІСНИК Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

10. Аграрні проєкти, які реалізуються в агропромисловому комплексі станом на 1 січня 2018 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://minagro.gov.ua/system/files/ Perіональні%20інвестиційні%20проєкти%20в%20АПК%20України 0.pdf/

Ahrarni proekty, yaki realizuiutsia v ahropromyslovomu kompleksi stanom na 1 sichnia 2018 roku [Agrarian projects implemented in the agro-industrial complex as of January 1, 2018] Available at : http://minagro.gov.ua/system/files/Perioнальні%20інвестиційні%20 проекти%20в%20АПК%20України_0.pdf.

Цель. Исследование состояния освоения инвестиционных проектов на сельскохозяйственных предприятиях Украины. Выявление основных проблем, влияющих на объем инвестиций, а также поиск путей их решения.

Методы. Статистический метод был использован в анализе динамики реализованных инвестиционных проектов по территориальному принципу и направлению деятельности. Метод индукции и дедукции был применен при исследовании современных особенностей аграрного сектора Украины. Аналитический метод был применен при анализе динамики капитальных инвестиций в Украине (по отраслям).

Результаты. Важно определить основные проблемы, влияющие на объемы инвестиций, а также найти пути их решения. Инвестиции являются основным источником в условиях развития экономики. Что касается такой нестабильной финансовой системы в отечественной экономике, то иностранный опыт инвестирования имеет большую актуальность. Некоторые его особенности должны быть реализованы в Украине. Именно поэтому выявлено, что в украинской экономике наблюдается положительная динамика капитальных инвестиций, особенно в сельском хозяйстве, а также в смежных отраслях. Влияние инвестиционных проектов на украинское сельское хозяйство в 2016–2017 годах имеет положительную динамику, увеличилась доля выращивания и переработки, а большинство объектов агропромышленного комплекса были построены или реконструированы. Было обнаружено, что инвестиционные проекты направлены главным образом на увеличение количества овощей и фруктов, хранения и переработки зерна и семян. Предлагается применить ряд мер для преодоления определенных негативных явлений в сельском хозяйстве Украины и реализации дальнейших инвестиционных проектов. Среди них выделяются следующие: государство должно осуществлять более целенаправленную бюджетную, налоговую и монетарную политику, осуществлять земельную реформу и стабилизировать ее законодательную базу — основные факторы активизации привлечения иностранных инвестиций, экономически обосновать и определять приоритеты развития агропромышленного комплекса. Необходимо привлекать инвестиции в аграрный сектор за счет всех возможных источников — собственных средств, привлеченных средств, средств государственного и местных бюджетов. Также должна быть введена система коммерческих банков льготного рефинансирования для предоставления им льготных кредитов для реализации инновационных и инвестиционных проектов в сфере агробизнеса. Актуальной проблемой является создание взаимных инвестиционных фондов для реализации крупных инвестиционных проектов в сельском хозяйстве и расширение форм кредитования инвестиционных проектов через лизинг, факторинг и другие операции и тому подобное.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционные проекты, аграрный сектор, стратегия развития.

Objective. To investigate the investment projects development state at Ukraine agricultural enterprises. To identify the main problems that make an affect on the investments volume, as well as to find ways to solve them.

ФІНАНСИ ТА ІНВЕСТИЦІЇ

Methods. The statistical method is used in the implemented investment projects dynamics analysis by the territorial principle and activity direction. The method of induction and deduction is applied in the study of Ukraine agrarian sector modern features. The analytical method is applied in analyzing the capital investment in Ukraine (by industry) dynamics.

Results. It is important to identify the main problems that make an effect on the investments volume, as well as to find ways to solve them. Investments are the main source in economy development conditions. As for such unstable financial system in domestic economy foreign experience in investing is of great actuality. Some features of it should be implemented in Ukraine. That is why it is revealed that there is a positive dynamics in the Ukrainian economy capital investments changes, in particular in agriculture, as well as in related industries. The investment projects impact on Ukrainian agriculture in 2016–2017 has a positive dynamics, the share of cultivation and processing has increased, and most of the objects of the agro industrial complex have been constructed or reconstructed. It has been found that investment projects are mainly directed on increasing the number of vegetable and fruit storage, grain and seeds storage and processing objects. It is proposed to apply a number of measures to overcome certain negative phenomena in agriculture of Ukraine and for further investment projects implementation. Among them are the following: the state should carry out more targeted budget, tax and monetary policy, carry out the land reform and stabilize its legislative base — the main factors of activation of attraction of foreign investments, make economically substantiate and define priorities in the development of agro-industrial complex. It is necessary to attract investments in the agricultural sector at the expense of all possible sources — own funds, involved funds, funds of state and local budgets. Also it should be introduced a system of commercial banks preferential refinancing for granting them privileged loans for the innovation and investment projects implementation in the agribusiness field. The urgent problem is to create mutual investment funds for realization of large investment projects in agriculture and to expand the forms of lending investment projects through leasing, factoring and other operations etc.

Key words: investments, investment projects, agrarian sector, development strategy.

Надійшла до редакції 05.05.2018